

AR FILIPENSE

Ar he'mi bi 'yot'a ar Pablo bi mëmpa ya me Filipo

Ar nzengwa

1 Nuga dar Pablo ne ar ku Timoteo, yá 'begogihe ar tsi Hmu Hesukristo, di ot'ahe nunar he'minu, tsi kuhu gi 'buhu har hnini Filipo, ne xka ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo. Di zengwa'ihe mahyegiwi ri ndöhü har nijö ne yá maxte.

2 Jö ma tsi Dadahü ne ma tsi Hmu Hesukristo da 'ra'ahu n'ar hogam'ui ne da hwëk'ahu yá ñho.

Ar Pablo apa Jö da mäxa ya gamfi

3 Nú'mu di beñ'ahu di umba njamödi Jö.

4 Hyax'mu xa di johya hindi pumhni ga apabi da mäx'a gi gathohu.

5 Ngetho nú'mu ga ndui ga ñ'emuihu dinjawa, xa xka mfaxtehu da nunga ar hoga mhö.

6 Di kaxmbeni Jö togo bi du'mi bi pata ri m'uihu, 'yo di jwata ar 'befi, ne di wa nú'mu xta menga ar tsi Hmu Hesukristo.

7 Di beñ'ahu xiñho ngetho xa di pes'ahu n'ar döta mhöte. Jö xi hwëgagi ga ñöni ne ga damajöni

ar hoga mhö. Ha nu'ahu xka faxkagihu, hinxka hyegasegihu mödi nú'mu di owa har fadi.

8 Jö pödi xa nts'edi di beñ'ahu, ngetho ar tsi Hmu Hesukristo xi'raka n'ar döta mhöte.

9 Di apa Jö da hñuxa ár nzit'i ri mhötehu, ne xa gi pe'su ar hoga mfeni, ne njap'u gi pöhu tema xiñho gi 'yothu.

10 Njap'u da tsä gi pöhu gi hwañhu nö'ö xiñho, ne gi 'buhu n'ar te xint'axi, ne hinte da k'as'ahu nú'mu xta penga ar tsi Hmu Hesukristo.

11 Di to'mi xa gi 'buhu n'ar hogam'ui gi 'buhwihu ar tsi Hmu Hesukristo, ne njap'u gi nsundabihu Jö.

Nuga xta ent'a ma te ga pepa ar tsi Hmu Hesukristo

12 Tsi kuhu, di ne gi pöhu, gatho nö'ö xta thogi umba ar ts'edi ár hoga mhö Jö.

13 Gatho nuya ndogu 'bukwa ne nu'u ma'ra ya jö'i, pö'u di o har fadi ngetho di mömba ár mhö ar tsi Hmu Hesukristo.

14 Nuya thogiyu di thoka, nzeye ya ku xi mats'i xi zeta yá ñ'emui, ne

hingi ntsu da mömba ár mhö ar tsi Hmu.

¹⁵Di pöka xiñho ja 'ra'u mömba ár mhö ar tsi Hmu Hesukristo, ngetho ñöska ma 'befi ne honga ar hñö, mödi ma'ra tsit'a yá mui ot'a n'ar hoga 'befi.

¹⁶Nu'u togo hingi tsit'a yá mui mömba ár mhö ar tsi Hmu, honse honga ar hñö, beñ'u njap'u da tsotka ma mui, ne da hñuxhmö emp'ö ma ugiva har fadi.

¹⁷Ha ma'ra pe'sa n'ar döta mhöte mömba ár mhö Jö, pö'u xi jokagi har fadi ngetho di ñönga nunar hoga mhönu.

¹⁸Mödi hingi tuka ma mui hanja ñö'u, nu'mu tsit'a yá mui ot'e wa hin'ö. Di johya ngetho nsipa ya jö'i togo ar tsi Hmu, ne hinga tsaya ga njohya di map'u.

¹⁹Di pödi, gatho nö'ö di thopya ma ga poní xiñho, ngetho gi faxkagihu gi afu Jö, ne 'rakagi ar ts'edi ár Hñö ar tsi Hmu Hesukristo.

²⁰Nölö di to'mga, hinga ma ga 'be ma tsa. Nupya ngu maham'u di to'mi da t'e'spa ár nsu ar tsi Hmu Hesukristo ha ma te, wa da thogagi wa da thegagi.

²¹Ngetho nu'mu di 'buu, di ent'a ma te ga pepa ar tsi Hmu Hesukristo, ha nu'mu ga tu, ma ga nthe'be'lö, gehny ma nthöhö.

²²Ha nu'mu di tetho, xiñho ga pepa ar tsi Hmu. Jange hindi pödi ndana ga hwahni.

²³Ngetho nuya yohoyu di 'bu madetho. Di ne ma ga tsu ar tsi Hmu Hesukristo, di handi xiñho'ö.

²⁴Ha nu'mu ga kokwa di tetho, töte ár ñho ngetho gi hongagihu.

²⁵Di kaxmbeni da njap'u, ma ga kohwihi har ximhai, ne ga fax'ahu da te ri ñ'emuihu ne gi njohyahu.

²⁶Jange nú'mu xka 'bup'u, xa ma gi nsundahu ar tsi Hmu Hesukristo, ngetho ma gi penju gi hyandju man'agi.

²⁷Honse di a'ahu gi 'buu ngu mönga ár hoga mhö ar tsi Hmu Hesukristo. Ne nú'mu ga map'u ma ga k'ös'ahu, wa di 'bu yap'u, ga oðe da nsikagi gi 'buu xiñho, gi pe'su n'adar mfeni, ne gi umba ri muihu xa gi mpeu, gi ñöñhu ar jamfi xta pöhu har hoga mhö.

²⁸Yo ma gi ñheu da pi'ahu nu'u togo utsa'ihu. Njap'u födi ma da m'e'u, ha nu'ahu nheki gi pe'su ar mpoho, ne nunu go bi pehnä Jö.

²⁹Ngetho xka ñ'emuihu ar tsi Hmu Hesukristo, hinge honse xi t'a'ahu ar seki gi jamfihu. Mahyoni gi thohu ar nt'utsa n'ehe, ngetho gi dahu majöni xka ñ'emuihu.

³⁰Nu'ahu gi ñömfu ár mhö Jö, gi thohu ngu ga hyanthu ndi thoka, ne gi ohupya di thogi ngetho di ñömba ár mhö Jö n'ehe.

Ar tsi Hmu Hesukristo ba e bi njö'i, m'efa Jö bi umba n'a ra döta nsu

2 Nu'mu xa majöni xi hñup'a ri muihu ar tsi Hmu Hesukristo, ne xi max'ahu ár mhöte, gi 'buu ár Hñö Jö, xa xka tsahu ha ri muihu ár mhöte ne ár nhwëki,

²jaju ga njohya 'mu, ga pödi gi mhöhu n'a ngu n'a, gi ñhexu gi pe'su n'adar mfeni ne n'adar mhöte.

³Yo te gi othu gi hoñhu ar hñö, hingi 'ñexa ri nsuhu, yo gi gesehu. Nö'ö gi 'yothu, 'ñe'spabihu ár nsu ma'ra.

⁴Yo gi hoñhu ri ñhosehu. Hyomfu m'et'o ár ñho ma'ra.

⁵Tenhu nunar mfeni bi me'sa ar tsi Hmu Hesukristo.

⁶Ngetho mödi mar Jöse^ö, himbi 'yot'a ár 'ñöngi bi hyep'ü mi n'at'wi Jö ár Dada.

⁷Ba tsop'ü ár nsu, ba ekwa har ximhai, bi njö'i ne bi njangu n'ar 'bego.

⁸Ne nú'mu mi m'ukwa ngu n'ar jö'i, himbi 'yot'a ndöta. Bi 'yota ár Dada bi unga ár te, bi ts'uta har pont'i.

⁹Jange Jö bi umba n'a ra döta nsu, ne bi hñu'spa n'ar thuhu töpa ár nsu gatho nu ma'ra.

¹⁰Ne njap'u ma da ndändihmö ne da ndönga ar tsi Hmu Hesu gatho nu'u bi 'bu mhets'i, nu'u 'bukwa har ximhai, ne nu'u 'bu mbor hai.

¹¹Ne gatho'ü ma da 'ñenö, nunar tsi Hmu Hesukristo gehnu ar Hmu, ne njap'u xa da nsundabi Jö ár Dada.

Nuya gamfi ñhëhwí ya tso yot'wa ar ximhai

¹²Tsi kuhu, ngu xka 'yothu gatho nö'o xta xi'ahu, hingé honse nú'mu ndi 'bup'u, 'yothu njap'u nupya hindi 'bup'u. Umba ri muñhu gi jafu da mpe ri mpohohu, ntsuñhu gi 'yothu.

¹³Ngetho Jö go ko ár mui, jaju da bo ha ma muñhu ga nethohu ga othu nö'o möñ'ö, ne faxkagihu da tsá ga othu.

¹⁴Gatho nö'o gi 'yothu, yo gi hoñhu gi nthentehu, hingi hyoñhu ar hñö.

¹⁵Njap'u hinto da diñ'ahu n'ar ts'oki, ne hindi oxta mañö nö'o gi pehu. Ne 'buñhu xiñho ngu yá bötsi'ihu Jö nheki ri hogam'uihu, jangu ya tso yot'a maddeda ar 'bexui, mödi gi 'buñhu maddeda ya jö'i ot'a ya ts'oki.

¹⁶'Yent'a ri tehü gi möñhu ar hoga mhö unga ar te hiñham'ü da göts'i. Nu'mu hyax'mu gi 'buñhu njap'ü, xa ma ga njohya xta ep'ü man'agi ar tsi Hmu Hesukristo. Ne ga pödi numa 'befi hinxi m'edi, ne hinxi njap'ütho nö'o xta pefi.

¹⁷Ha nu'mu mahyoni ga unga ma te ngu n'ar m'óñho mahyegiwi ri ñ'emuihu, di johya ne di handi xiñho ga njohyawihu n'ehe.

¹⁸Jange njohyahu, ne ga pe'su n'adar johya.

Ar Timoteo ne ar Epafradito

¹⁹Di beni ga peñ'ahu ngut'a ar ku Timoteo ma da k'ös'ahu, nu'mu njap'u ne ma tsi Hmuñhu Hesu. Nu xta penga nunar kunu, da xikagi tengu gi 'buñhu, ne njap'u da zetka ma mui.

²⁰Ngetho hinjo'o man'a togo gar pes'be n'adar mfeni, ne majöni xa mö'ahu.

²¹Gatho nu ma'ra mpefi honga yá ñhose, hinxi 'yent'a yá te da mepa ar tsi Hmu Hesukristo.

²²Ha nu'ahu xka pötawabihu ár m'ui ar ku Timoteo. Gehnu faxkagi di mömba ár mhö Jö, ngu n'ar bötsi faxa ár dada har 'befi.

²³Jange di beni ga pehní da map'u ma da k'ös'ahu, honse di to'mi ga pödi tema di göxa nunar thoginu.

²⁴Di ñ'emui Jö da maxkagi ngut'a ga map'u ma ga k'ös'ahu n'ehe.

²⁵Xta beni mahyoni ga pehní ar ku Epafradito da mengi di map'u, gehnu ga peñhu xi maxkagi. Ma hoga ku di ñ'o'be har 'befi, ne di ñ'enthe ga ñömbabihe ár mhö Jö.

²⁶Nunu xa beñ'ahu, hingi nu ar pa ma da k'ös'ahu, ne xa tu ár mui ngetho xka 'yohu xi ñheni.

²⁷Xa majöni mi hñeni 'butho nda du, mödi Jö bi me'spa ar nhwëki. Hinge honse'lö, nuga n'ehe, ngetho himbi ne bi hñuska ma dumui.

²⁸Jange ngut'a di peñ'laihu injap'ü, ne gi njohyahü nü'mü xki pengi gi hyanthü man'agi, ne ga njohyaga n'ehe.

²⁹Nú'mü xta zomp'ü 'mü, gi njohyahü gi hyanthü, ngetho n'är 'bego Jö. Hinge honsenu, möhu gatho nu'ü ma'ra di hñök'ö.

³⁰Ngetho nú'mü ma nda du mi pepa ar tsi Hmu Hesukristo, bi 'yent'a ár te bi 'yot'a nö'ö mi 'bëdi ngi 'yotkagihu.

Yo ma ga 'wenju ga umba ma muihu ga tsoñhu ar ñöni

3 Nupya tsi kuhü, njohyahü hár thuhu ar tsi Hmu. Hinxi zakagi ga pengi ga xi'ahü nö'ö xta ot'i, ngetho di ne da zeta ri jamfihu.

²Jamasuhü ya ts'ojö'i di hñöxa ya 'yo, hingya hoga 'bego, ne hekwa yá ndo'yo yá ñ'ohü.

³Ngetho nuju go di pe'sü ar nsegi majöni ha ma muihu, ne tsixkagihu ár Hñö Jö di pepabihu. Di johyahü ngetho yá metigihu ar tsi Hmu Hesukristo. Hindi ñ'emuihu ma ga mpohü di huxa ma mfenihu ar nsegi thuska ha ma ndo'yohü ngu yá nt'umbi ya xodyo.

⁴Nu'mü di pe'shmö ár nsu nö'ö di thohüwa, di töka gatho numa'ra 'mu, ja te ga exa ma nsu n'ehe.

⁵Ngetho ár hñöto mpa nda m'ui, bi thuska ar nsegi ha ma ndo'yo. Dar me Israel, ár 'bëtogi ar Benjamin. Dar ebreo, ngetho ma dada ne ma nönö njap'ü n'ehe. Ha nu'mü gi ne gi pöhü ha ndi ota

yá 'bepate ar Moise, di xi'ahü ndar denga'bepate.

⁶Nu'mü ga nuhu togo xa umba ár müi nda 'yota nuya 'bepateyu, hinjo'o togo da 'ñengagi hindi ot'a gathoyü. Nuga hinge honse ndi umba ma müi nga ote, ndi ju nu'ü xki hyep'ü ne mi tengä ar tsi Hmu Hesukristo.

⁷Gathoyü mam'et'o ndi beni xa mi pe'sa nzeyü ar nsu. Ha nupya di handi hinter me'ü, ngetho di temba ár 'nu ar tsi Hmu Hesukristo.

⁸Xa majöni gatho nö'ö te jawa har ximhai, nuga di handi hinter me'ö, ngetho xa töte ár nsu da pö ar tsi Hmu Hesukristo. Xta emp'ü gatho ngu n'ar paxi, ne njap'ü xta tsu ar tsi Hmu.

⁹Ne bi tsä da n'at'be, njap'ü bi hyandgagi xiñho Jö. Hinge xi njap'ü ngetho di ota ya 'bepate, xi njap'ü ngetho di jamfi. Honse da ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo, Jö xi hyandgagi hinte ma ts'oki di tu.

¹⁰Nö'ö di ne, ga pödi togo ar tsi Hmu, ne ga pö tengü ár döta ár ts'edi nö'ö togo bi ko'spa ár te man'agi. Ga ñ'ent'i ga tho ya thogi bi tho'ö, hinge xa ga mö ma te. Ngu bi ñ'ent'ö bi unga ár te, ga jagap'ü n'ehe.

¹¹Di to'mi xka tu, ga pengi ga nte n'ehe ngu bi mengi bi nte'ö.

¹²Hindi enö xta tsonga har ñöni, hindi enö di 'bui xiñho ngu di 'ñepkagi. Nö'ö di pefi, di umba ma müi ga ot'a nö'ö mi ne ma tsi Hmu Hesukristo nú'mü mi zuväagi.

¹³Tsi kuhü, nuga hindi enö xta tsu nunar hogam'ui'ö. Nö'ö di ot'e, hindi jamasu teme xi thogi, ne di umba ma müi ga tsu nö'ö xi 'ñep'ü.

14 Ne di ot'a ar ts'edi ga tsonga ár nöni nunar 'nunu' di nehe. Xka tsoni ma ga höngä ma nthöhö xi ñötkagi Jö da 'rakagi ngetho xta ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo.

15 Jange gatho nu'u xi nt'axka ma mfenihu, gehnu ga tsahu gatho ngu xta jwadi xta mö. Ha nu'mu man'ar mfeni gi beñhu, Jö go da xok'a ri dahu.

16 Nö'lö mahyoni ga othu, n'at'wu ga teñhu nö'lö xta pöhu.

17 Tsi kuhu, 'yothu ngu xka hyandgagihu di ot'e, ne hyanthu togo ma'ra tenda ngu xta uthe.

18 Ngetho ngu xa xta xi'ahu ne nupya xa döta ma dumui di xi'ahu man'agi, 'yop'u nzeye togo utsabi ár te ar tsi Hmu Hesukristo bi unga har pont'i.

19 Nuya jö'iu ma da hñömba ár mfei Jö ngu n'ar njut'i, ngetho nuyá mui'u, pontho gehnu yá jö. Ne n'at'wu ot'u honi da 'ñexyá nsumhö. Honse 'be yá tsa, hingi juxyá da, hyoka nö'lö te jawa har ximhai.

20 Ha nuju hindar menguhuwa. Bi 'bü ma nguhu mañö mhets'i, habu di to'mhu di 'ñehnu ma Pohotehu ar tsi Hmu Hesukristo.

21 Ne xta zoho ma da pätkä ma ndo'yohu di pe'supya, ne da 'rakagihu man'a di ñhehwí ár nsunda pe'sa ár ndo'yo'lö. Da 'yot'a njap'u ngetho pe'sa ar ts'edi da japa ngu ne'lö gatho nö'lö te ja.

**Njohyahu hyax'mu ngetho
gi ñ'emuihu ar tsi Hmu**

4 Jange ma tsi hmöka kuhu, xa gi umba ri muhi gi zeta ri ñ'emuihu gi 'buhwihiu ar tsi Hmu Hesukristo. Nuga xa di mö'ahu ne

di ne ga hant'ahu man'agi, ngetho go ma johya'ihu, ne nuna ri ñ'emuihu gehnu ma nthöhö.

2 Di apa ar möte ar ku Ebodia ne ar ku Sintike da me'sa n'adar mfeni, ngetho n'at'wu tenga ar tsi Hmu.

3 Ne nu'ge, ma hogä maxtel'i hár 'befi Jö, di a'a ar möte gi faxa nuya kuyu. Xa bi umbyá muí ndi möñhe ar hogä mhö nú'mu ndi 'bup'u mahyegiwi ar ku Klemente, ne gatho nu'u ma'ra ya ku mi faxkagi har 'befi. Nu'u xi thu'spa yá thuhunu mhets'i har he'mi huxa yá thuhu nu'u pe'sa ar te.

4 Njohyahu hyax'mu gi 'buhwihiu ar tsi Hmu. Di bemp'ahu man'agi xa gi njohyahu.

5 'Buhu xiñho da hyanda gatho ya jö'i gar hogajö'ihu. Ma tsi Hmu 'bap'utho da pengi.

6 Yo gi tu ri muhiu, xipabihu gatho Jö. Petwabihu te gatho gi k'athu, ne di pewi ar njamödi n'agitho.

7 Nu'mu gi 'yothu njap'u, Jö da 'ra'ahu n'ar hogam'ui töta ár döta nö'lö tsa da zo ma mfenihu. Ne nunar hogam'uinu da sup'a ri muhiu ne ri mfenihu, ngetho gi 'buhwihiu ar tsi Hmu Hesukristo.

Gehnu gi benthu

8 Nupya tsi kuhu, gehnu gi benthu: nö'lö majöni, nö'lö 'benga nt'ek'e'i, nö'lö ar hogajö'i, gatho nö'lö xint'axi, ar hogam'ui ne gatho nö'lö nhoni xiñho. Nu'mu di jahmö nö'lö xiñho ne di 'ñepi da t'e'spa ár nsu, gehnu di oda ri mfenihu.

9 'Yothu nö'lö ga pöhu ndi ut'ahu, nö'lö ga 'yohu ne ga hyanthu ndi pefi. 'Yothu njap'u, ne Jö togo unga ar hogam'ui gi 'buhwihiu.

**Ar mfats'i bi thö'spa ar Pablo
bi mempa ya me Filipo**

10Xa di johya har tsi Hmu, ngetho nupya xka benju man'agi. Di pödi hinxka pumhnigihu, honse himi tsa hanja ngi faxju.

11Hindi mönga njap'u ngetho te otkar 'bedi. Nuga xta pödi ga ñhogamui nö'ö tema di pets'i.

12Xta pödi ga tseta ar hyoya ne xta pödi ga pe'sa ya ñho, wa ga niñö ne ga tho ar thuhu, nu'mu ga tho ar k'at'i wa hin'ö. Gatho xta thohyu, jange di pödi.

13Gatho tsa ga qt'e ngetho xi 'raka ar ts'edi ar tsi Hmu Hesukristo.

14Mödi xka 'yothu'n'ar ñho, ngetho xka faxkagihu ha ma thogi.

15Nu'ahu gar me Filipohu, ngu gi pöhu nú'mu nda du'mi da mönga ar hoga mhö nda pomp'ü Nmasedonia, hinjo'o ma'ra togo xi 'rakagi n'ar mfats'i, honse ri nijöhu, ngu n'ar nkots'i da hös'ahu ár hoga mhö Jö.

16Nú'mu ndi 'buhnu har hnini Ntesalonika, hinge honse n'agi ga penkagihu ar mfats'i habu ndi honi.

17Nuga hindi honga ya mfats'i gi 'raju. Di honi da hñuxa ri nthöhöhu.

18Nú'mu nda hönga ri mfats'ihu ba hönka ar ku Epafrodito, mi töpa ár nzeye nö'ö ndi k'at'i. Xa pongtho nö'ö ga penkagihu, ngu n'ar m'oñho nthöskwi ar hogañuni xka umfu Jö xa numañho.

19Jö da 'ra'ahu gatho nö'ö gi k'athu, jangu ár nt'eni yá ñho pe'sa hár nsunda. Gathonu da 'ra'ahu ngetho gi 'buhwihu ar tsi Hmu Hesukristo.

20Jö ma Dadahu dá hñönga ar nsunda hiñham'u da göts'i. Dá njap'u.

Ya ngöxanzengwa

21Zengwagihup'u gatho nu'u xi ñ'emui ar tsi Hmu Hesukristo. Peñ'a'ihu nzengwa gatho ya ku di 'bu'bewa.

22Peñ'ahu nzengwa gatho ya gamfi, m'et'o nu'u pepabi ar Sesar.

23Ar tsi Hmu Hesukristo dá hwëk'ahu yá ñho gatho'ihu. Dá njap'u.